

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	27.10.2026, Kuressaare
Koostaja ametinimetuse ja nimi:	ringkonnaprokurör Rainer Amur
Ametiasutuse nimi:	Lääne ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25274000160
Kuriteo kvalifikatsioon:	karistusseadustik (edaspidi KarS) § 199 lg 2 p 9
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX XXX (ik XXX)
Kuriteo toimepanemise aeg:	07.09.2025, 11.09.2025, 25.09.2025, 02.10.2025, 16.10.2025, 23.10.2025, 29.10.2025, 14.11.2025

1. Kriminaalasjas kogutud tõendite analüüs:

Lääne prefektuuri Kuressaare politseijaoskonnas 17.11.2025 KarS § 199 lg 2 p 9 tunnustel alustatud kriminaalasjas on XXX XXX esitatud kahtlustus selles, et tema isikuna, kes süstemaatiliselt paneb toime vargusi, varastas Saare maakonnas Saaremaa Tarbijate Ühistule kuuluvast Coop Konsumist:

- **07.09.2025 kell 15.45** ajal kaks käsitöömarmelaadi Armastusega Saaremaalt (a'21,45 eurot), maksumusega 42,90 eurot; kaks MoMari Kadakamarmelaadi tumedas šokolaadis (a'10,65 eurot), maksumusega 21,30 eurot; kolm MoMari Mandlimaiust tumedas šokolaadis (a'11,90 eurot), maksumusega 35,70 eurot; kaks MoMari Marjamarmelaadi tumedas šokolaadis (a'9,50 eurot), maksumusega 19,00 eurot; ühe MoMari Kirsimarmelaadi tumedas šokolaadis maksumusega 9,50 eurot; ühe MoMari Mustasõstramarmelaadi tumedas šokolaadis maksumusega 9,50 eurot ja kaks MoMari Maasika-rabarberimarmelaadi tumedas šokolaadis (a'9,50 eurot), maksumusega 19,00 eurot. Kogusumma 156,9 eurot.
- **11.09.2025 kell 14.18** ajal kolm MoMari Pirni-mündimarmelaadi tumedas šokolaadis (a'4,70 eurot), maksumusega 14,10 eurot; kaks MoMari Kadakamarmelaadi tumedas šokolaadis (a'4,70 eurot), maksumusega 9,40 eurot; kaks postkaarti 2-poolne pitsiga (a'2,05 eurot), maksumusega 4,10 eurot; ühe 2-poolse postkaarti maksumusega 1,59 eurot; ühe PrimaCat kassieine tuunikala vees maksumusega 4,99 eurot ja ühe paki konksud Rolson RL-60906 50mm 5 tk maksumusega 3,59 eurot. Kogusumma 37,77 eurot.
- **25.09.2025 kell 14.31** ajal kolm MoMari Õnamarmelaadi kaneeli-calvadosiga (a'4,70 eurot), maksumusega 14,10 eurot; ühe MoMari Kadakamarmelaadi tumedas šokolaadis maksumusega 4,70 eurot; kolm MoMari Marmelaadi tumedas šokolaadis (a'4,70 eurot), maksumusega 14,10 eurot; kaks MoMari Mandlimaiust tumedas šokolaadis (a'11,90 eurot), maksumusega 23,80 eurot; kaks MoMari Marjamarmelaadi tumedas šokolaadis (a'9,50 eurot), maksumusega 19 eurot; kolm MoMari Kirsimarmelaadi tumedas šokolaadis (a' maksumusega 9,50 eurot), maksumusega 28,50 eurot ja ühe komplekti mänguasjad kassile 6 osaline valik maksumusega 2,85 eurot. Kogusumma 107,05 eurot.
- **02.10.2025 kell 16.33** ajal ühe küünla Joik Home/Spa aprikoos/freesia maksumusega 12,99 eurot; ühe Joik Home/Spa lõhnaküünla greip/mandariin maksumusega 12,99 eurot; ühe Fiskars FF liikuva teraga koorija maksumusega 11,99 eurot; ühe Fiskars FF ReNew käärid maksumusega 20,90 eurot; ühe ajakirja Naisteleht maksumusega 3,19 eurot; ühe ajakirja Kaunis Maakodu maksumusega 6,49 eurot; ühe MoMari Mustasõstramarmelaadi tumedas šokolaadis maksumusega 9,50 eurot; ühe MoMari Mandlimaiuse tumedas šokolaadis maksumusega 11,90 eurot ja ühe MoMari Õnamarmelaadi kaneeli-calvadosiga maksumusega 4,70 eurot. Kogusumma 94,65 eurot.
- **16.10.2025 kell 14.14** ajal ühe Müller küünla maksumusega 2,49 eurot; ühe MoMari

Kadakamarmelaadi tumedas šokolaadis maksumusega 4,70 eurot; kaks MoMari Maasikarabarberimarmelaadi tumedas šokolaadis (a'9,50 eurot), maksumusega 19,00 eurot; kaks MoMari Kirsimarmelaadi tumedas šokolaadis (a'9,50 eurot), maksumusega 19 eurot; kaks MoMari Marjamarmelaadi tumedas šokolaadis (a'9,50 eurot), maksumusega 19,00 eurot ja ühe paki Paulig Brazil filtrikohvi maksumusega 9,69 eurot. Kogusumma 73,88 eurot.

- **23.10.2025 kell 14.35** ajal ühe sulatatud viiljuustu Rambyno maksumusega 2,49 eurot; ühe MO Saaremaa juustuampsud päikesekuivatatud tomatitega maksumusega 2,99 eurot; ühe Biovela kuumsuitsutatud kabanossi pulgad maksumusega 1,35 eurot; ühe Fiskars FF ReNew käärid maksumusega 20,90 eurot; ühe autotolmuimeja Dunlop 12V 30*5,5*16cm 3m maksumusega 18,59; ühe 2-poolse postkaarti maksumusega 4,09 eurot ja ühe Puhas Loodus šampooni maksumusega 2,49 eurot. Kogusumma 52,9 eurot.
- **29.10.2025 kell 18.45** ajal kolm Sheba Creamy maiust kassile kanaga (a'2,15 eurot), maksumusega 6,45 eurot; ühe MoMari Mandlimaiuse tumedas šokolaadis maksumusega 11,90 eurot; ühe käsitöömarmelaadi Armastusega Saaremaalt maksumusega 21,45 eurot; ühe MO Saaremaa või maksumusega 2,89 eurot ja kaks valget Bolsius kalmuküünalt kaanega (a'2,69 eurot), maksumusega 5,38 eurot. Kogusumma 48,07 eurot.
- **14.11.2025 kell 17.16** ajal kaks MoMari Pirni-mündimarmelaadi tumedas šokolaadis (a'4,70 eurot), maksumusega 9,40 eurot; kaks MoMari Kadakamarmelaadi tumedas šokolaadis (a'6,85 eurot), maksumusega 13,70 eurot; ühe paari sukapükse N ControlBody 40den nero XL maksumusega 4,70 eurot; kaks pakki MO Saaremaa võid (a'2,89 eurot), maksumusega 5,78 eurot ja ühe paki märkmepabereid StickN maksumusega 2,09 eurot, kogusumma 35,67 eurot ja möödus kassadest kauba eest maksmata.

Vargustega tekitas XXX XXX Saaremaa Tarbijate Ühistule kahju kokku 606,89 eurot.

Kannatanu Saaremaa Tarbijate Ühistu avalduste, kaupluse turvakaamera salvestuste ja kahtlustatava ütlustega on tõendatud kahtlustuses kirjeldatud tegude toimepanemine. XXX XXX tunnistas kahtlustatavana ülekuulamisel, et pani toime talle etteheidetud vargused, kahetses tehtut ja nõustus tekitatud kahju hüvitama.

Sellega seoses on kriminaalasjas kogutud piisavalt tõendeid, et kahtlustada XXX XXXi KarS § 199 lg 2 p 9 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises.

2. Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistused:

Kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi KrMS) § 202 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava nõusolekul lõpetada kriminaalmenetluse, kui selle esemeks on teise astme kuritegu, mille eest KarS eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, ning seejuures isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ja kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi. Kriminaalmenetluse lõpetamise korral võib prokuratuur kahtlustatavale tema enda nõusolekul panna ühe või mitu kohustust määratud tähtjaks. Kohustuseks võib olla menetluskulude tasumine, tekitatud kahju hüvitamine, kindla summa maksmine riigituludesse või sihtotstarbeliseks kasutamiseks üldsuse huvides, üldkasuliku töö sooritamine, ettenähtud ravile allumine, alkoholi või narkootiliste või psühhotroopsete ainete mitte tarvitamine, alkoholi tarvitamise keelu täitmist kontrolliva elektroonilise seadme valvele allumine või sihtotstarbelise sotsiaalprogrammi läbimine või muu asjakohase kohustuse täitmine.

Tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega ning hinnanud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kahtlustatava süü suurust, tema isikut ja avalikku menetlushuvi, jõudis prokuratuur järeldusele, et kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada KrMS § 202 alusel.

KarS § 199 lg 2 p 9 järgi kvalifitseeritav kuritegu on teise astme kuritegu, mille eest on ette nähtud rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus. KarS § 199 lg 2 ei näe karistusena ette vangistuse

alamäära. Seega on tegemist kuriteokoosseisuga, mille puhul võib prokuratuur KrMS § 202 lg-s 7 sätestatud tingimustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kahtlustatavale kohustused määrata.

KrMS § 202 lg 1 tähenduses tuleb süü suurust hinnata konkreetse teo asjaolude põhjal, arvestades muu hulgas teo toimepanemise viisi, tahtluse intensiivsust, tegude arvu, tekitatud kahju liiki ja suurust ning kahtlustatava käitumist pärast kuriteo toimepanemist.

Kahtlustatav pani toime kaheksa tahtlikku vargust ning tema tegevus kvalifitseeriti kuriteona tegude süstemaatilisuse tõttu. Episoodide arv, tegude toimepanemine ligikaudu kahe kuu jooksul ja varguste korduvus suurendavad tema süüd. Samas oli ühe episoodiga tekitatud kahju 35,67–156,90 eurot ning varastatud kaupade koguväärtus oli 606,89 eurot, kahtlustatav tunnistas talle etteheidetud tegude toimepanemist, väljendas kahetsust ja hüvitas 27.10.2026 kannatanule tekitatud kahju täielikult. Samuti tuleb arvestada seda, et kahtlustatav lõpetas varguste toimepanemise välise sunnita st teda ei peetud ühegi kuriteo toimepanemiselt kinni, vaid ta otsustas ise peale viimast episoodi 14.11.2025 uusi vargusi mitte toime panna. Käesolevaks ajaks on viimasest varguse episoodist möödunud peaaegu aasta, mis näitab võimet muutuda ja elada õiguskuulekalt. Nimetatud asjaolu vähendab samuti süü suurust.

Kahtlustatavat ei ole varem kriminaal- ega väärteokorras karistatud. Tema suhtes ei ole varem kriminaalmenetlust otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud ning tema suhtes ei ole teisi pooleliolevaid kriminaalmenetlusi.

Nimetatud asjaolusid kogumis kaaludes leiab prokuratuur, et vaatamata tegude süstemaatilisusele ei ole kahtlustatava süü KrMS § 202 tähenduses nii suur, et see välistaks kriminaalmenetluse lõpetamise.

Riigi peaprokuröri KrMS §-de 202 ja 203 kohaldamise juhise punkti 3.2.2 kohaselt on avalik menetlushuvi olemas muu hulgas juhul, kui teo on toime pannud isik, kellel peavad avaliku ülesande täitmisest tulenevalt olema kõrged kõlbelised omadused või kelle suhtes peab avalikkusel olema kuriteo asjaoludega seondult kõrgendatud usaldus.

Kahtlustatav töötab õpetajana. Õpetaja amet eeldab kõrgeid kõlbelisi omadusi ja avalikkuse kõrgendatud usaldust, mistõttu tuleb avaliku menetlushuvi olemasolu hinnata käesolevas asjas tavapärasest rangemalt.

Samas ei olnud käesolevad vargused seotud kahtlustatava õpetajatöö, õpilaste, kooli vara ega tööülesannete täitmisega. Ta ei kasutanud kuritegude toimepanemisel ära oma ametiseisundit, ametist tulenevat mõju ega talle õpetajana antud usaldust. Teod pandi toime eraelulises olukorras kaupluses ning need ei kahjustanud vahetult õpetaja kutsetegevusega seotud õigushüvesid ega ametialast usaldussuhet. Seetõttu puudub kuritegude asjaoludel sisuline seos õpetaja ametist tuleneva kõrgendatud usaldusega.

Prokuratuuris selgitas kahtlustatav, et tal oli kuriteo toimepanemiste ajal vaimselt raske periood, kus ta ei hoolinud piisavalt endast ning käitus mõtlematult, pannes vargusi toime. Kuivõrd ta suutis oma tegevuse ise lõpetada, hüvitas tekitatud kahju ning ei ole uusi vargusi toime pannud, näitab teadlikku muutust kahtlustatava elus, mida suudavad ellu viia vähesed.

KarS § 199 järgi kvalifitseeritava varavastase kuriteo puhul esineb avalik menetlushuvi juhul, kui tekitatud kahju ületab olulise kahju määra. Käesolevas asjas tekitatud kahju oli 606,89 eurot ehk olulise kahju määra ületatud ei ole.

Kahtlustatava varasema karistatuse puudumine, varasemate oportuuniteediga lõpetamiste ja teiste pooleliolevate kriminaalmenetluste puudumine, tegevuse teadlik lõpetamine, teo tunnistamine, kahetsuse väljendamine ning kahju täielik hüvitamine annavad kogumis aluse järeldada, et kahtlustatava mõjutamiseks ei ole kriminaalkorras karistamine vältimatult vajalik. Samuti ei ole

teada asjaolusid, mis annaksid alust arvata, et kriminaalmenetluse lõpetamine tooks kaasa samalaadsete kuritegude toimepanemise jätkumise.

Menetluse lõpetamisel määratavad kohustused peavad olema piisavad, et suunata kahtlustatavat edaspidi õiguskaualekalt käituma ning saavutada üld- ja eripreventiivsed eesmärgid ilma kriminaalkorras karistamiseta.

Kahtlustatavale määratav kohustus hoiduda ühe aasta jooksul uue varguse toimepanemisest on vahetult seotud menetluse esemeks oleva kuriteoga. Kohustus rõhutab toimepandud tegude keelatus ja võimaldab menetluse uuendada juhul, kui ta ei järgi talle määratud kohustust hoiduda samaliigilise kuriteo toimepanemisest.

Lisaks määratakse kahtlustatavale kohustus maksta üldsuse huvides 600 eurot sihtotstarbeliseks kasutamiseks. Rahalise kohustuse suuruse määramisel on arvestatud, et kahtlustatav pani toime kaheksa vargusepisoodi ning tekitas kannatanule kokku 606,89 euro suuruse kahju. Samas on arvestatud tema varasema karistatuse puudumist, teo tunnistamist, kahetsust ja kahju täielikku hüvitamist. Kuuekuuline täitmise tähtaeg võimaldab rahalise kohustuse täita osade kaupa ning vähendab selle ühekordse täitmise koormust.

Üheaastane uue varguse toimepanemisest hoidumise kohustus ja 600 euro suurune sihtotstarbeline makse on kogumis proportsionaalsed ning piisavad kahtlustatava õiguskaualekale käitumisele suunamiseks. Kohustused arvestavad ühelt poolt tegude korduvust ja süstemaatilisust ning teiselt poolt kahtlustatava varasema karistatuse puudumist, tegude tunnistamist, kahetsust ja kahju täielikku hüvitamist. Seetõttu on kriminaalmenetluse eesmärgid saavutatavad ilma kahtlustatavat kriminaalkorras karistamata.

Kuigi kahtlustatava ametist tulenevalt tuleb avalikku menetlushuvi hinnata rangemalt, leiab prokuratuur, et käesoleva asja konkreetsetel asjaoludel ei välista tema õpetajaamet menetluse lõpetamist. Kuriteod ei olnud ametiga seotud, kahju ei ületanud olulise kahju määra ja see on täielikult hüvitatud. Kahtlustataval puuduvad varasemad karistused, oportuuniteediga lõpetamised ja teised pooleliolevad kriminaalmenetlused. Samuti on ta tunnistanud tegude toimepanemist, väljendanud kahetsust ning nõustunud menetluse lõpetamise ja talle määratavate kohustustega.

Eeltoodust tulenevalt leiab prokuratuur, et kahtlustatava süü ei ole KrMS § 202 tähenduses suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub selline avalik menetlushuvi, mis välistaks KrMS § 202 kohaldamise. Seetõttu on kriminaalmenetluse lõpetamine KrMS § 202 alusel põhjendatud.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25274000160 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik: kohustada XXX XXXi:
 - 2.1 Mitte panema toime uut vargust käesoleva määruse allkirjastamisest kuni **27.10.2027**.
 - 2.2 Maksta sihtotstarbeliseks kasutamiseks 300 (kolmsada) eurot üldsuse huvides XXX XXX arveldusarvele selgitusega „Sihtotstarbeline makse“ **tähtajaga 27.04.2027**. Prokuratuurile esitada tasumist tõendavad dokumendid e-posti teel: laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee.
 - 2.3 Maksta sihtotstarbeliseks kasutamiseks 300 (kolmsada) eurot üldsuse huvides XXX XXX arveldusarvele selgitusega „Sihtotstarbeline makse“ **tähtajaga 27.04.2027**. Prokuratuurile esitada tasumist tõendavad dokumendid e-posti teel: laanerp.kohustused@list.prokuratuur.ee.
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: vt punkt 2. **Kui kahtlustatav ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.**
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole.

5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: turvakaamerate salvestused jätta digitaalselt kriminaalasja materjalide juurde e-toimikusse.
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei ole vaja teatada ega kustutada.
7. Kriminaalmenetluse kulud: ei ole.
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatav XXX XXX ja kannatanu Saaremaa Tarbijate Ühistu juhatuse liikmele XXX XXX.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Rainer Amur
Ringkonnaprokurör

Olen menetluse lõpetamise ja
punktis 2 nimetatud kohustustega nõus: _____
(nimi ja allkiri)

Olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud:

(kuupäev ja allkiri)